

“การเรียนรู้” ในการเรียนการสอนวิชาการแปลไทย-จีน กรณีศึกษานักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

"Learning" in Thai-Chinese Translation Teaching: Based on A Survey Among
of Undergraduate Majoring in Communicative Thai as a Second Language
at Huachiew Chalermprakiet University

Xu Weijie

Jiang Nannan

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Faculty of Liberal Arts, Huachiew Chalermprakiet University

(Received: March 7, 2021, Revised: August 27, 2021, Accepted: September 29, 2021)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อบกพร่องด้านองค์ความรู้ทฤษฎีการแปลและด้านการใช้วิธีการแปลของนักศึกษา และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนการแปลที่เหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษา โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 3 รุ่น และได้นำข้อมูลผลการประเมินจากแบบสอบถามจำนวน 122 ฉบับมาสรุปและวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า 1. นักศึกษาส่วนมากมีข้อบกพร่องด้านมีความรู้ทฤษฎีการแปลที่ยังไม่มากพอ 2. นักศึกษาส่วนมากไม่มีการวิเคราะห์ต้นฉบับก่อนแปล เมื่อแปลงานแล้วเสร็จไม่มีการสังเคราะห์งานแปล 3. นักศึกษาส่วนมากคิดว่าเทคนิคการแปลมีส่วนในการช่วยพัฒนาการทำงานด้านการแปลได้ไม่มาก ผลการวิจัยเหล่านี้มีประโยชน์ต่อ “การสอน” ของผู้สอนและ “การเรียนรู้” ของนักศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาการแปลไทย-จีน สำหรับนักศึกษา ควรเพิ่มพูนความรู้เรื่องทฤษฎีการแปล การวิเคราะห์ต้นฉบับก่อนแปลและสังเคราะห์งานแปลหลังแปลงานแล้วเสร็จ สำหรับผู้สอน ควรชี้มนักศึกษาให้มีความรู้ด้านทฤษฎีการแปลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริง ส่งเสริมการสร้างอุปนิสัยและความเคยชินที่ดีของนักศึกษาในเรื่องการสังเคราะห์งานแปล และสอนให้นักศึกษารู้จักสรุปและขบคิดทบทวน เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถด้านการแปลของนักศึกษาได้อย่างแท้จริง

คำสำคัญ: การเรียนการสอนการแปลไทย-จีน ทฤษฎีการแปล กลวิธีการสอนการแปล

Abstract

This article focuses on the "learning" of students in Thai-Chinese translation teaching. A total of 122 valid questionnaires were collected from three grades of Chinese students majoring in Thai at Huachiew Chalermprakiet University. After the induction and analysis of the data, the following findings were obtained: 1. Most students do not have a good grasp of theories of translation. 2. Most students will not read through the original text before translation and will not proofread after translation. 3. Most students think that translation skills are not very helpful to their translation work. These findings have certain significance for both the "teaching" of teachers and the "learning" of students in Thai-Chinese translation teaching. For students, they should strengthen the study of translation theory knowledge, understand the original text before translation, and proofread after translation. For teachers, they should guide students to apply the theoretical knowledge to translation practice, help students form good proofreading habits, and require students to summarize and think in time, help students improve their translation ability.

Keywords: Thai-Chinese Translation Teaching, Theories of Translation, Translation teaching method

บทนำ

บรรดาประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้น ประเทศไทยนับได้ว่าเป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสาธารณรัฐประชาชนจีนมากที่สุด จากการพัฒนาของโลกาภิวัตน์ด้านเศรษฐกิจและการริเริ่มแนวคิด "หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง" ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งสองประเทศได้ร่วมมือกันพัฒนาเชิงลึกมากขึ้นทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจการค้า วัฒนธรรม และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี องค์กรหุ้นส่วนจีนและนักท่องเที่ยวจีนจำนวนมากได้เข้ามาประกอบกิจการหรือท่องเที่ยวในประเทศไทย ส่งผลทำให้ตลาดเศรษฐกิจการค้าและตลาดการท่องเที่ยวของไทยมีความต้องการผู้มีความสามารถด้านการแปลภาษาไทย – จีนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ซึ่งได้รับการสนับสนุนทั้งจากภาครัฐและเอกชนของไทยกับจีน สถาบันการศึกษาต่างแข่งขันกันเปิดสอนหลักสูตรภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ และวิชาการแปลได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางจากหลายสถาบัน หลาย ๆ คนมักจะเข้าใจว่าคนที่ชำนาญภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งจะสามารถเป็นนักแปลที่ดี แต่ความจริงแล้ว คนที่ชำนาญในการใช้ภาษาต่างประเทศภาษาหนึ่งและคนที่มีความสามารถในการแปลที่ดั้นไม่ได้มีความสัมพันธ์กัน (Hönig & Kußmaul, 1982) การแปลเป็นสะพานเชื่อมระหว่างสองภาษา เป็นงานสร้างสรรค์ใหม่ เป็นกระบวนการในการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่งได้อย่างถูกต้องและสมบูรณ์ (Kong Lifang, 2007) และการแปลนั้นไม่ใช่แค่แปลภาษาอย่างเดียวเท่านั้น แต่ในกระบวนการแปลยังจะต้องถ่ายทอดวัฒนธรรมจากต้นฉบับอีกด้วย (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2562) การเรียนการสอนวิชาการแปล ก็คือกระบวนการที่ให้นักเรียนให้สื่อความหมายจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง (Zhang Lingjuan, 2019) นักแปลภาษาไทย – จีนจึงเป็นสะพานเชื่อมสำคัญระหว่างไทยและจีน และมีบทบาทสำคัญด้านการสื่อสารในกิจกรรมทางการทูตด้านต่าง ๆ ระหว่างสองประเทศ จุดประสงค์ของการจัดวิชาการแปลในหลักสูตรภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ คือเพื่อเพิ่มพูนคลังคำศัพท์ภาษาไทยและความรู้ต่าง ๆ ของภาษาไทยอย่างครอบคลุม

ให้กับนักเรียน เสริมสร้างทักษะการใช้ภาษาไทยและฝึกฝนทักษะการสื่อสารของนักเรียนได้พอสมควร และเพื่อช่วยเพิ่มเติมความรู้ด้านวัฒนธรรมไทยอีกด้วย องค์ความรู้ต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นความรู้พื้นฐานของนักแปลไทย-จีนในกระบวนการแปล และสิ่งสำคัญในกระบวนการการแปลคือ “สื่อ” (สัญญาวิ สายบัว, 2553) ทำอย่างไรจึงจะสื่อความหมายและเนื้อหาจากต้นฉบับให้ถูกต้องครบถ้วน เป็นข้อสำคัญร่วมกันไม่ว่าจะเป็นด้าน “การสอน” หรือ “การเรียนรู้” ในการเรียนการสอนวิชาการแปล

นอกจากชาวไทยที่เรียนภาษาจีนแล้ว นักเรียนชาวจีนที่เรียนภาษาไทยก็นับได้ว่าเป็นกลุ่มคนที่มีความสามารถด้านการแปลภาษาไทย – จีน ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา นักเรียนชาวจีนที่เดินทางมาศึกษาภาษาไทยในประเทศไทยมากขึ้นเรื่อย ๆ (Reuters, 2562) สถาบันอุดมศึกษาไทยต่างทยอยเปิดสอนหลักสูตรภาษาไทยที่มีอัตลักษณ์สำหรับนักเรียนต่างชาติ การรับสมัครนักเรียนที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ โดยเฉพาะนักเรียนชาวจีนเพื่อฝึกอบรมผู้มีความรู้ความสามารถสองภาษาให้กับสังคมทั้งไทยและจีน เมื่อมีนักเรียนชาวจีนที่สนใจศึกษาภาษาไทยมีจำนวนที่มากขึ้น สถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีหน้าที่อบรมผลิตหรือบ่มเพาะบัณฑิต จึงไม่ควรที่จะสอนเพียงทักษะพื้นฐาน 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน แต่ยังคงควรเพิ่มรายวิชาการรวมทักษะหลายด้านหรือรายวิชาที่มีระดับความรู้ภาษาไทยสูงขึ้นด้วย เช่น วิชาการแปลภาษาไทย – จีน ถือเป็นวิชาที่ขาดไม่ได้หนึ่งวิชา เป็นวิชาที่ใช้ทฤษฎีหลักการ กลวิธีและเทคนิควิชาการแปล นำไปสู่การฝึกปฏิบัติการแปล เพื่อพัฒนาระดับความรู้ความสามารถด้านภาษาไทย – จีนและเสริมสร้างความสามารถด้านปฏิภาณไหวพริบและการควบคุมสถานการณ์ในกิจกรรมการแปลจริงต่าง ดังนั้นสถาบันการศึกษาและผู้สอนวิชาการแปลควรให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนวิชาการแปล ปรับปรุงระดับความสามารถด้านการสอนของผู้สอน มุ่งเน้นในเรื่องการปฏิบัติจริงและการประยุกต์ใช้ เพื่อฝึกอบรมผู้มีความสามารถด้านการแปลให้มีระดับที่สูงขึ้น

ผู้วิจัยเป็นชาวจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมากกว่า 10 ปี ได้รับวุฒิการศึกษาทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโททางด้านภาษาและวัฒนธรรมไทย มีประสบการณ์การทำงานในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติเป็นเวลามากกว่า 10 ปี และรับผิดชอบสอนวิชาการแปลภาษาไทย – จีนมาเกือบ 6 ปี ซึ่งผู้เรียนส่วนมากเป็นนักศึกษาชาวจีนระดับอุดมศึกษาสาขาวิชาเอกภาษาไทยในสถาบันอุดมศึกษาในสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่มาแลกเปลี่ยนศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติระหว่างการเรียนการสอน ผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาหลายคนไม่สามารถแปลงานได้อย่างมีคุณภาพ หรือแม้กระทั่งแปลได้อย่างไม่มีคุณภาพก็ว่าได้ ในชั้นเรียนได้มีการให้นักศึกษารายงานปัญหาที่พบในกระบวนการการแปลและวิธีการแก้ปัญหา แต่พบว่านักศึกษาไม่รู้ตัวว่ามีปัญหา หรือรู้ตัวว่ามีปัญหาแต่ไม่รู้จะแก้ไขปัญหายังไง ส่งผลทำให้งานที่แปลนั้นยังคงผิดพลาดอยู่บ่อยครั้ง นักศึกษาบางคนรับจ้างแปลงานเขียนบ้าง และเคยพบปัญหานายจ้างไม่พอใจคุณภาพงานแปล ถูกปรับแก้หลายครั้ง นักศึกษามาปรึกษาเรื่องการแปลก็มีอยู่บ่อยครั้งเช่นกัน

ดังนั้นเห็นได้ว่า ความสามารถด้านการแปลของนักศึกษาหลังจากได้เรียนวิชาการแปลแล้ว ก็ยังไม่สามารถช่วยนักศึกษาทำงานด้านการแปลได้ดีทั้งหมด ซึ่งปัญหานี้เป็นปัญหาที่พบเจออยู่จริงและเจอบ่อยครั้งในวงการวิจัยและการเรียนการสอนด้านการแปล นอกจากนี้ปัจจัยที่เกี่ยวกับระดับความรู้ความสามารถด้านการแปลของนักศึกษาแล้ว กลวิธีการสอนวิชาการแปลที่ดี ก็มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกระตุ้นความกระตือรือร้นเรื่องการเรียนรู้ภาษาไทยและการพัฒนาความสามารถในการแปลภาษาไทยของนักศึกษาอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อบกพร่องด้านองค์ความรู้ทฤษฎีการแปลและด้านการใช้วิธีการแปลของนักศึกษา จะได้เป็นข้อเสนอแนะในการหลีกเลี่ยงข้อบกพร่องเหล่านี้สำหรับนักศึกษาชาวจีนที่เรียนสาขาวิชาเอกภาษาไทย
 2. เพื่อศึกษากลวิธีการสอนการแปลที่เหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษาให้ผู้สอนมีแรงบันดาลใจในการปรับปรุงกลวิธีการสอนวิชาการแปล
- คำถามในการวิจัยมีดังนี้
1. เพื่อให้ทราบสภาพองค์ความรู้ด้านทฤษฎีการแปลของนักศึกษาจีนสาขาวิชาเอกภาษาไทยว่าเป็นอย่างไรบ้าง มีข้อบกพร่องหรือไม่ มีข้อบกพร่องอย่างไร
 2. เพื่อให้ทราบวิธีการแปลทั่วไปของนักศึกษาจีนสาขาวิชาเอกภาษาไทยมีอะไรบ้าง มีข้อบกพร่องหรือไม่อย่างไร
 3. เพื่อให้ทราบว่ากลวิธีการสอนการแปลรูปแบบใดที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการแปลให้แก่ นักศึกษาจีนสาขาวิชาเอกภาษาไทยได้มาก และรูปแบบใดที่ช่วยได้น้อย

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนการแปลนั้นมีหลายด้าน เช่น ด้านกลวิธีการเรียนการสอนวิชาการแปล ด้านการออกแบบเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการแปล และด้านการเรียนการสอนที่เน้นฝึกปฏิบัติการแปลจริง เป็นต้น บทความนี้ได้มุ่งเน้นศึกษาวิจัยด้านรูปแบบการเรียนการสอนและกลวิธีการเรียนการสอนวิชาการแปล จากการทบทวนข้อมูลเบื้องต้น และพบว่ามีการวิจัยหลายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเรียนการสอนและกลวิธีการเรียนการสอนวิชาการแปล เช่น

1. ครูผู้สอนวิชาการแปลควรเริ่มจากกิจกรรมการเรียนการสอนของตน โดยมีการทบทวนข้อดีข้อเสียในกระบวนการเรียนการสอนของตน หรืออ้างอิงวิธีการเรียนการสอนและทฤษฎีที่ดี จากสาขาวิชาอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงทั้งเนื้อหา กระบวนการ และกลวิธีการสอน หรือด้านอื่น ๆ ของตนให้ดีขึ้น และเชื่อว่ารูปแบบและกลวิธีการเรียนการสอนหลังปรับปรุงจะทำให้เกิดประสิทธิผลในการเรียนการสอนที่ดียิ่งขึ้น (Feng Yihan, 2001; Gao Ning, 2014; Yang Yunan, 2003; Li Xiaosa, Ke Ping, 2013)
2. นักวิจัยมีการวิเคราะห์เชิงทฤษฎี จากมุมมองหลักการแปลหรือทฤษฎีบางอย่าง หรือจุดประสงค์การเรียนการสอนบางอย่าง เพื่ออภิปรายประสิทธิผลและความเป็นไปได้ของกลวิธีการเรียนการสอนบางอย่าง (Dollerup, 1992; Gao Mingxia, 2014; Ge Xiaoqin, 2015; Mou Junzhen, Shi Qingmei, 2002; Wang Shuhuai, 2020)
3. นักวิจัยต้องวิเคราะห์ก่อนว่าการเป็นนักแปลที่ดีควรมีความสามารถใดบ้าง จากนั้นจึงออกแบบเนื้อหาการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับองค์ประกอบความสามารถเหล่านี้ (Ge Lin, Luo Xuanmin, Dong Li, 2011; Miao Ju, 2007)
4. นักวิจัยให้ข้อเสนอแนะเฉพาะด้านสำหรับการเรียนการสอนวิชาการแปล จากการสรุปผลประเมินความต้องการในการจ้างผู้แปลของสถานประกอบการ (Cao Jin, Jin Yan, 2016; Lei Ning, 2015)

จากการทบทวนวรรณกรรมเห็นได้ว่า ผลการศึกษาข้างต้นล้วนแต่พยายามทำให้เกิด "การสอน" ที่ดีขึ้น แต่ไม่ค่อยได้พิจารณาถึง "การเรียนรู้" ซึ่งมีความสำคัญพอ ๆ กับ "การสอน" ในคำว่า "การเรียนการสอน" ของวิชาการแปล

งานวิจัยฉบับนี้ได้มุ่งเน้นไปที่ "การเรียนรู้" ของผู้เรียน โดยใช้วิธีแบบสอบถามในประเมินว่า ทฤษฎีการแปลใดซึ่งเป็นที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ในระดับที่ดีแล้ว หรือควรปรับปรุง กลวิธีการสอนแบบใดซึ่งเป็นที่นักเรียนคิดว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่มีประโยชน์ เพื่อเป็นการตักเตือนผู้สอนว่าควรทำอะไร หรือหลีกเลี่ยงอะไร พร้อมทั้งสร้างแรงบันดาลใจบางอย่างให้แก่ครูผู้สอนวิชาการแปลในการปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเอง

วิธีดำเนินงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

บทความนี้ได้กำหนดประชากรเป็นนักศึกษาชาวจีนระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ รวมทั้งนักศึกษาชาวจีนที่มาสมัครเรียนตรงกับมหาวิทยาลัย และนักศึกษาชาวจีนที่ผ่านโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของสาธารณรัฐประชาชนจีน และกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาจำนวน 3 รุ่น คือ รุ่นปีการศึกษา 2563 รุ่นปีการศึกษา 2562 และรุ่นปีการศึกษา 2561 รวมจำนวนคนทั้งสิ้น 128 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาที่เคยเรียนวิชาการแปลไทย-จีน โดยใช้วิธีเก็บข้อมูลเป็นการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ

เหตุผลในการคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หลักสูตรการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สองที่เปิดสอนในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนสำหรับชาวต่างชาติที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ โดยเน้นศึกษาภาษาและวัฒนธรรมไทยเป็นหลัก เพื่อฝึกอบรมทักษะด้านต่าง ๆ รวมทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนของนักศึกษา และปลูกฝังให้นักศึกษาเข้าใจวรรณกรรมและวัฒนธรรมไทยอย่างลึกซึ้งพอสมควร หลักสูตรนี้ได้เปิดสอนมานานถึงสิบกว่าปี ซึ่งผลผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพมากกว่าพันคน นอกจากหลักสูตรระดับปริญญาตรีแล้ว ยังมีหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอกให้นักศึกษาเลือกศึกษาต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านภาษาไทยได้อีกในระดับสูงขึ้น นักศึกษาที่ต้องเรียนวิชาการแปลส่วนมากเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3-4 ซึ่งเป็นนักศึกษาที่มีพื้นฐานภาษาไทยจากจีนหรือในไทย และมีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติการแปลมาแล้วระดับหนึ่ง อาจารย์ผู้สอนวิชาการแปลนั้น มีทั้งอาจารย์ชาวไทยที่มีวุฒิการศึกษาด้านภาษาจีน และอาจารย์ชาวจีนที่มีวุฒิการศึกษาด้านภาษาไทย นักศึกษาจึงมีโอกาสได้สัมผัสวิธีการสอนที่แตกต่างกัน ดังนั้น การกำหนดนักศึกษากลุ่มนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างจะสามารถช่วยให้ข้อมูลที่ครอบคลุมมากขึ้นสำหรับบทความนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้ “แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ด้านทฤษฎีการแปล วิธีที่ใช้ในการแปล และความพึงพอใจในกลวิธีการสอนการแปล” ในเก็บข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็นเนื้อหา 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม รวมถึงประเภทการศึกษาและชั้นปีที่ศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ระดับองค์ความรู้ด้านทฤษฎีการแปลของกลุ่มตัวอย่าง โดยยกตัวอย่างทฤษฎีการแปลมา 10 ทฤษฎีให้กลุ่มตัวอย่างประเมินจากความรู้ของตนเองว่าเห็นด้วยกับทฤษฎีดังกล่าวในระดับใด (แบ่งออกเป็น 5 ระดับโดยเริ่มจาก “เห็นด้วยมาก” ไล่ระดับลงจนถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างมาก”)

ส่วนที่ 3 วิธีการแปลที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการแปล โดยยกตัวอย่างวิธีการแปลมา 10 วิธี ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินจากกระบวนการการแปลของตนเองว่าความถี่ในการใช้วิธีการแปลดังกล่าวอยู่ในระดับใด (แบ่งออกเป็น 5 ระดับโดยเริ่มจาก “ใช้ทุกครั้งในการแปล” ไล่ระดับลงจนถึง “ไม่เคยใช้”)

ส่วนที่ 4 ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความพึงพอใจในกลวิธีการสอนแปรรูปแบบต่าง ๆ โดยยกตัวอย่างกลวิธีการสอนมา 10 วิธี ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินจากผลลัพธ์ในการช่วยพัฒนาความสามารถด้านการแปลของตนเองจากกลวิธีการสอน 10 วิธีดังกล่าวว่าอยู่ในระดับใด (แบ่งออกเป็น 5 ระดับโดยเริ่มจาก “ช่วยได้มาก” ไล่ระดับลงจนถึง “ไม่ช่วยเลย”)

3. การรวบรวมแบบสอบถาม

บทความนี้ได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) ในการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่เคยเรียนวิชาการแปลไทย-จีนในมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 3 รุ่น คือ รุ่นปีการศึกษา 2563 รุ่นปีการศึกษา 2562 และรุ่นปีการศึกษา 2561 เนื่องจากได้รับผลกระทบการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 นักศึกษาส่วนมากยังอาศัยอยู่สาธารณรัฐประชาชนจีน ดังนั้นจึงได้จัดทำเป็นแบบสอบถามอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามเป็น 1 สัปดาห์นับจากวันแรกที่แจกแบบสอบถาม จากนั้นมีการรวบรวมแบบสอบถาม แบบสอบถามที่ได้คืนกลับมานั้นแยกเป็น รุ่นปีการศึกษา 2563 ได้คืนจำนวน 52 ฉบับ รุ่นปีการศึกษา 2562 ได้คืนจำนวน 47 ฉบับ และรุ่นปีการศึกษา 2561 ได้คืนจำนวน 29 ฉบับ รวมเป็นจำนวน 128 ฉบับ ซึ่งต้องหักแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออกจำนวน 6 ฉบับ (แบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ หมายถึงแบบสอบถามที่มีการตอบคำถามไม่ครบถ้วน ทำให้ผลการสำรวจไม่เป็นความจริง) ดังนั้น แบบสอบถามที่ได้รับคืนและสมบูรณ์แบบมีทั้งหมด 122 ฉบับ

ผลการวิจัย

หลังจากได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์แบบคืนจำนวน 122 ฉบับ ผู้วิจัยได้สรุปและคำนวณข้อมูล โดยผลวิจัยได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากสถิติการเก็บแบบสอบถามเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 122 คน ประกอบด้วย นักศึกษารุ่นปีการศึกษา 2563 จำนวน 52 คน นักศึกษารุ่นปีการศึกษา 2562 จำนวน 43 คน และนักศึกษารุ่นปีการศึกษา 2561 จำนวน 27 คน ประเภทของนักศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม นักศึกษาประเภท walk in จำนวน 24 คน ซึ่งคิดเป็น 20% ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และนักศึกษาโครงการแลกเปลี่ยนจากสถาบันอุดมศึกษาของสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 98 คน ซึ่งคิดเป็น 80% ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

ส่วนที่ 2 ระดับองค์ความรู้ด้านทฤษฎีการแปลของกลุ่มตัวอย่าง

จากสถิติการเก็บแบบสอบถามเห็นได้ว่า ทฤษฎีข้อที่ 9 “มาตรฐานการแปลในทฤษฎีการแปล ไม่ได้ต้องการให้จำนวนตัวหนังสือของฉบับแปลเท่ากับต้นฉบับ แต่ต้องการให้ฉบับแปลสื่อความหมายของต้นฉบับออกมาอย่างถูกต้อง” ได้รับการเห็นด้วยจากกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.33 คะแนน รองลงมาเป็นทฤษฎีข้อที่ 4 “ฉบับแปลที่สามารถสื่อความหมายของต้นฉบับได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องจะถือว่าเป็นฉบับแปลที่ดี” คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.22 คะแนน คะแนนเฉลี่ยที่มาก 4 คะแนนยังมีอีก 2 ข้อ ได้แก่ ทฤษฎี “เมื่อผู้แปลฝึกปฏิบัติการแปล ควรจะต้องแปลตามความเคยชินด้านไวยากรณ์และกฎทางภาษาของภาษาฉบับแปลเป็นอันดับแรก” และทฤษฎี “3 ขั้นตอนที่ขาดไม่ได้ในการแปล ได้แก่ วิเคราะห์และเข้าใจความหมายของต้นฉบับอย่างถ่องแท้ สื่อความหมายของต้นฉบับอย่างถูกต้อง ตรวจพิสูจน์ฉบับแปลอย่างละเอียด” ส่วนทฤษฎีข้อที่ 2 “กรณีโดยส่วนใหญ่แล้ว ความหมาย

ของต้นฉบับจะมีความหมายที่ค่อนข้างคงที่ (โดยเฉพาะเอกสารด้านเทคนิค) ซึ่งจะไม่เกิดความแตกต่างมากเนื่องจากเป็นผู้แปลคนละคน” ได้รับคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ที่ 2.7 คะแนน (รายละเอียดคะแนนตามตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ระดับองค์ความรู้ด้านทฤษฎีการแปล

หัวข้อที่	เห็นด้วยอย่างมาก (5 คะแนน)	เห็นด้วย (4 คะแนน)	ปานกลาง (3 คะแนน)	ไม่เห็นด้วย (2 คะแนน)	ไม่เห็นด้วยอย่างมาก (1 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย
1	25 คน	31 คน	55 คน	9 คน	2 คน	3.56
2	29 คน	57 คน	30 คน	5 คน	1 คน	2.70
3	52 คน	33 คน	29 คน	3 คน	5 คน	4.02
4	64 คน	37 คน	13 คน	6 คน	2 คน	4.22
5	59 คน	38 คน	11 คน	9 คน	5 คน	4.12
6	33 คน	42 คน	19 คน	17 คน	11 คน	3.57
7	22 คน	38 คน	36 คน	11 คน	15 คน	3.34
8	35 คน	42 คน	16 คน	22 คน	7 คน	3.62
9	67 คน	35 คน	14 คน	5 คน	1 คน	4.33
10	51 คน	35 คน	22 คน	8 คน	6 คน	3.96

ส่วนที่ 3 วิธีการแปลที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการแปล

ส่วนนี้เพื่อสำรวจสภาพการใช้วิธีการแปลในกระบวนการการแปลของกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น 3 หมวด คือ วิเคราะห์ต้นฉบับ สังเคราะห์งานแปล สรุปข้อผิดพลาด จากสถิติการเก็บแบบสอบถามเห็นได้ว่า หัวข้อที่ 6 “มีการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชื่อสถานที่ ชื่อคน หรือเนื้อหาอื่น ๆ ที่ปรากฏในต้นฉบับก่อนดำเนินการแปล จะไม่แปลทันทีด้วยวิธีแปลทับเสียง” ได้รับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ที่ 4.4 คะแนน หัวข้อที่ 8 “ให้เพื่อนนักศึกษาคนอื่นๆ ช่วยสังเคราะห์” ได้รับคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ที่ 2.36 คะแนน (รายละเอียดคะแนนตามตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 วิธีการแปลที่ใช้ในการแปล

หมวด	หัวข้อที่	ใช้ทุกครั้ง (5 คะแนน)	ใช้บ่อยครั้ง (4 คะแนน)	ใช้บางครั้ง (3 คะแนน)	แทบไม่ใช้ (2 คะแนน)	ไม่เคยใช้ (1 คะแนน)	คะแนนเฉลี่ย
วิเคราะห์ต้นฉบับ	1	11 คน	76 คน	23 คน	9 คน	3 คน	3.68
	2	36 คน	50 คน	17 คน	19 คน	0 คน	3.84
	3	9 คน	45 คน	31 คน	22 คน	15 คน	3.09
	4	27 คน	38 คน	20 คน	35 คน	2 คน	3.43
	5	16 คน	37 คน	56 คน	12 คน	1 คน	3.45
	6	69 คน	35 คน	16 คน	2 คน	0 คน	4.40

หมวด	หัวข้อ ที่	ใช้ทุกครั้ง (5 คะแนน)	ใช้บ่อยครั้ง (4 คะแนน)	ใช้บางครั้ง (3 คะแนน)	แทบไม่ใช้ (2 คะแนน)	ไม่เคยใช้ (1 คะแนน)	คะแนน เฉลี่ย
สังเคราะห์ งานแปล	7	59 คน	30 คน	21 คน	9 คน	3 คน	4.09
	8	5 คน	9 คน	22 คน	75 คน	11 คน	2.36
	9	52 คน	43 คน	13 คน	5 คน	9 คน	4.02
สรุปข้อ ผิดพลาด	10	26 คน	24 คน	39 คน	16 คน	17 คน	3.21

จากการคำนวณและสรุปคะแนนจาก 3 หมวดข้างต้น ได้รับคะแนนเฉลี่ยแบบแยกหมวดตามตารางต่อไปนี้ (รายละเอียดคะแนนตามตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 สรุปคะแนนจาก 3 หมวดจากตารางที่ 2

หมวด	วิเคราะห์ต้นฉบับ	สังเคราะห์งานแปล	สรุปข้อผิดพลาด
คะแนนเฉลี่ย	3.65	3.49	3.21

ส่วนที่ 4 ให้กลุ่มตัวอย่างประเมินกลวิธีการสอนต่าง ๆ ส่วนนี้เพื่อสำรวจกลวิธีการสอนการแปลอะไรบ้างที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าการช่วยพัฒนาความสามารถด้านการแปลให้กับตนเองได้มาก และกลวิธีการสอนการแปลอะไรที่ช่วยได้น้อย จากสถิติการเก็บแบบสอบถามเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างคิดว่า กลวิธีการสอนข้อที่ 4 “ชี้แนะนักศึกษาให้รู้จักถึงความแตกต่างของงานแปลจากนักแปลคนละคน และให้กำลังใจในการเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียระหว่างงานแปลต่างนักแปล” ช่วยได้มากที่สุด คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.55 คะแนน มีนักศึกษา 70% เลือกระดับช่วยได้มาก รองลงมาเป็นข้อที่ 10 “การฝึกแปลควรใช้ต้นฉบับที่ทันสมัยเพื่อให้นักศึกษารู้จักวิธีการใช้คำใหม่ ๆ ในสังคมปัจจุบัน” คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.27 คะแนน กลุ่มตัวอย่างคิดว่า กลวิธีการสอนที่ช่วยได้น้อยที่สุดคือข้อที่ 2 “เข้มงวดกับงานแปลของผู้เรียน ต้องใกล้เคียงกับคำตอบเฉลยมากที่สุดถึงนับว่าถูกต้อง” คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 2.98 คะแนน (รายละเอียดคะแนนตามตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ประเมินความพึงพอใจในกลวิธีการสอนแปลรูปแบบต่าง ๆ

หัวข้อ ที่	ช่วยได้มาก (5 คะแนน)	พอช่วยได้ (4 คะแนน)	ปานกลาง (3 คะแนน)	ช่วยได้น้อย (2 คะแนน)	ไม่ช่วยเลย (1 คะแนน)	คะแนน เฉลี่ย
1	26 คน	55 คน	16 คน	15 คน	10 คน	3.59
2	13 คน	26 คน	40 คน	32 คน	11 คน	2.98
3	6 คน	18 คน	27 คน	41 คน	30 คน	2.41
4	86 คน	19 คน	15 คน	2 คน	0 คน	4.55
5	61 คน	23 คน	18 คน	11 คน	9 คน	3.95
6	59 คน	28 คน	22 คน	8 คน	5 คน	4.05
7	55 คน	32 คน	21 คน	12 คน	2 คน	4.03

หัวข้อ ที่	ช่วยได้มาก (5 คะแนน)	พอช่วยได้ (4 คะแนน)	ปานกลาง (3 คะแนน)	ช่วยได้น้อย (2 คะแนน)	ไม่ช่วยเลย (1 คะแนน)	คะแนน เฉลี่ย
8	18 คน	40 คน	31 คน	22 คน	11 คน	3.26
9	24 คน	49 คน	26 คน	15 คน	8 คน	3.54
10	57 คน	46 คน	15 คน	3 คน	1 คน	4.27

สรุปและอภิปรายผล

1. ตอบคำถามในการวิจัยที่ตั้งไว้ดังนี้

จากการสรุปและวิเคราะห์สถิติการเก็บแบบสอบถาม ได้คำตอบสรุปเพื่อตอบคำถามข้อสังเกตบทความนี้ที่ตั้งไว้ข้างต้นดังต่อไปนี้

1.1 ข้อสังเกตที่ 1 สภาพองค์ความรู้ด้านทฤษฎีการแปลของนักศึกษาจีนสาขาวิชาภาษาไทยเป็นอย่างไรบ้าง มีข้อบกพร่องหรือไม่ มีข้อบกพร่องอย่างไร

จากตารางที่ 1 เห็นได้ว่า ผลประเมินในทฤษฎีหัวข้อที่ 1 “หลักในการแปลนั้นก็คือแปลความหมายของต้นฉบับ” นักศึกษาที่เลือก “เห็นด้วยอย่างมาก” และ “เห็นด้วย” มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 46 ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหลือล้วนแต่มีความคิดเห็นที่ตรงกันข้ามกัน แต่นักวิจัยหลายคนได้เคยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทฤษฎีนี้ เช่น Newmark ได้กล่าวไว้ว่า “นักแปลให้ความสำคัญกับความหมายอยู่ตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ” (1981, หน้า 7) Tytler ได้กล่าวไว้ว่า “นักแปลควรแปลเพื่อสื่อความหมายของต้นฉบับได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์” (2007, หน้า 10) นักวิจัย วรณา แสงอร่ามเรือง (2542) และสุพรรณิ ปิ่นมณี (2562) ต่างเคยแสดงความเห็นที่คล้ายคลึงกับทฤษฎีนี้ ดังนั้น จากสถิติร้อยละ 46 เห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เกินครึ่งยังไม่เข้าใจหน้าที่ที่แท้จริงของการแปลอย่างชัดเจน และเข้าใจและเรียนรู้ทฤษฎีการแปลได้ไม่ครบถ้วน แต่นักศึกษาพอทราบอยู่ว่าการแปลคือแปลเพื่อสื่อความหมายของต้นฉบับ เพราะผู้สอนจะได้ยินคำถามจากนักศึกษาบ่อยๆ ว่า “ประโยคนี้หมายความว่าอะไร” และมีจำนวนนักศึกษาที่คิดเป็นร้อยละ 83 ของกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับทฤษฎีข้อที่ 4 “ฉบับแปลที่สามารถสื่อความหมายของต้นฉบับได้อย่างครบถ้วนและถูกต้องจะถือว่าเป็นฉบับแปลที่ดี” จากสถิติผลประเมินนี้เห็นได้ว่า นักศึกษาโดยส่วนมากเข้าใจการแปลคือการสื่อความหมายของต้นฉบับ แต่ยังมีนักศึกษาน้อยที่เข้าใจหลักของการแปลไม่ชัดเจนและลึกซึ้งพอ

เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างของบทความนี้ไม่ได้เป็นนักศึกษาที่เรียนสาขาเอกการแปล แต่เคยเรียนวิชาการแปล 1-2 วิชา จากสถิติการเก็บแบบสอบถามเห็นได้ว่า ระดับองค์ความรู้ด้านทฤษฎีการแปลของนักศึกษาโดยส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยดี เนื่องจากยังรู้จักทฤษฎีได้ไม่เพียงพอ และยังไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์เฉพาะในทฤษฎีการแปลได้ไม่ชัดเจนพอ

1.2 ข้อสังเกตที่ 2 วิธีการแปลทั่วไปของนักศึกษาจีนสาขาวิชาเอกภาษาไทยมีอะไรบ้าง มีข้อบกพร่องหรือไม่ มีข้อบกพร่องเป็นอะไร

จากสถิติในตารางที่ 2 เห็นได้ว่า ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 122 คนนั้น มีนักศึกษาแค่ร้อยละ 22 อ่านต้นฉบับจากต้นฉบับก่อนแปล นักศึกษาร้อยละ 30 เมื่อเจอกับต้นฉบับที่เข้าใจยาก จะพยายามหาทุกวิถีทางเพื่อทำความเข้าใจความหมายของต้นฉบับ นักศึกษาร้อยละ 13 มีการค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับต้นฉบับก่อนแปล ในด้าน

สังเคราะห์งานแปล มีนักศึกษาร้อยละ 48 จะมีการสังเคราะห์งานแปลทุกครั้งหลังแปลเสร็จ นักศึกษาเกินร้อยละ 50 ไม่มีการการสังเคราะห์งานแปลทุกครั้งหลังแปลเสร็จ ดังนั้นคุณภาพของงานแปลจึงอาจไม่ดีพอเนื่องจากไม่มีโอกาสพบข้อผิดพลาดในงานแปล มีนักศึกษาแค่จำนวน 5 คนมีการขอให้เพื่อนนักศึกษาช่วยตรวจสอบสังเคราะห์งานแปลทุกครั้ง โดยส่วนมากไม่เคยให้คนอื่นช่วยสังเคราะห์งานแปล แต่มีนักศึกษาร้อยละ 78 อยากมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนสังเคราะห์งานแปลกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน ซึ่งเห็นได้ว่านักศึกษาส่วนมากคิดว่างานแปลของตนอาจมีข้อผิดพลาดจากการวิเคราะห์สถิติจากตารางที่ 2 และตารางที่ 3 เห็นได้ว่า ในขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอนของการแปลนั้น มีนักศึกษาเพียงร้อยละ 41 มีการสรุปข้อผิดพลาดหลังแปลเสร็จ แต่การสรุปข้อผิดพลาดจะต้องอยู่บนพื้นฐานพบเห็นข้อผิดพลาดในกระบวนการสังเคราะห์งานแปล เมื่อนักศึกษาโดยส่วนมากไม่มีการสังเคราะห์งานแปลแล้ว จึงไม่สามารถทำขั้นตอนสรุปข้อผิดพลาดต่อไปได้

โดยสรุปแล้ว เวลานั้นนักศึกษาจีนที่เรียนสาขาวิชาภาษาไทยแปลงานต่าง ๆ มีนักศึกษาน้อยจะปฏิบัติตามกระบวนการแปล คือ วิเคราะห์ต้นฉบับก่อนแปล และพยายามหาวิธีเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาที่เข้าใจยากในต้นฉบับ เมื่อแปลแล้วเสร็จ นักศึกษาโดยส่วนมากไม่มีการสังเคราะห์งานแปล แต่อยากมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนสังเคราะห์งานแปลกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน แสดงว่านักศึกษาส่วนมากเข้าใจตัวเองว่างานแปลของตนอาจมีข้อผิดพลาด แต่ไม่ค่อยอยากจะสังเคราะห์งานแปล ทั้งนี้เป็นข้อบกพร่องในกระบวนการแปลงานของนักศึกษาจีนสาขาวิชาภาษาไทย รู้ว่าอาจมีข้อผิดพลาดแต่ไม่ยอมเสียเวลาเพิ่มขึ้นเพื่อสังเคราะห์งานแปล จึงไม่มีการสรุปข้อผิดพลาดต่อ ส่งผลทำให้การปรับปรุงคุณภาพของงานแปลให้ดีขึ้นนั้นกลายเป็นเรื่องที่ยากสำหรับนักศึกษา

1.3 ข้อสังเกตที่ 3 กลวิธีการสอนการแปลรูปแบบใดที่ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการแปลให้กับนักศึกษาจีนสาขาวิชาภาษาไทยได้มาก และรูปแบบใดที่ช่วยได้น้อย

จากสถิติในตารางที่ 4 เห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างคิดว่าวิธีการสอนที่ช่วยพัฒนาระดับความสามารถของตนเองได้มากที่สุด คือ ผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะนักศึกษาในการค้นหาและศึกษาข้อดีข้อเสียของงานแปลจากผู้แปลต่างๆ และคิดว่าวิธีการสอนที่ช่วยพัฒนาระดับความสามารถของตนเองได้น้อยที่สุด คือ ท่องจำเทคนิคการแปลทั้งหมดพร้อมระบุในแบบฝึก จากการสำรวจผลประเมินจากการเก็บแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้ได้พบว่า นักศึกษาโดยส่วนมากรับรู้ว่าการดำเนินการแปลนั้นควรใช้ทฤษฎีและวิธีการแปลต่างๆ แต่ไม่ค่อยยอมใช้ในการแปลซึ่งอาจเพราะยังเข้าใจทฤษฎีการแปลต่างๆ ได้ไม่ลึกซึ้งพอ นักศึกษาโดยส่วนมากเข้าใจว่างานแปลของตนเองอาจมีข้อผิดพลาดแต่ไม่ยอมสังเคราะห์งานแปลแบบเชิงรุก แต่รอให้ผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะในการสังเคราะห์และสรุปงานแทน

2. สรุป

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น การศึกษาครั้งนี้ได้ข้อสรุป ดังต่อไปนี้

2.1 ระดับองค์ความรู้ด้านทฤษฎีการแปลของนักศึกษาจีนสาขาวิชาภาษาไทยยังไม่ค่อยดีเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากยังรู้จักทฤษฎีได้ไม่เพียงพอ และยังเข้าใจความหมายของคำศัพท์เฉพาะในทฤษฎีการแปลได้ไม่ชัดเจนพอ

2.2 นักศึกษาจีนสาขาวิชาภาษาไทยส่วนมากไม่มีการวิเคราะห์ต้นฉบับก่อนแปล หรือพยายามหาวิธีเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาที่เข้าใจยากในต้นฉบับ เข้าใจตัวเองว่างานแปลของตนอาจมีข้อผิดพลาด แต่ไม่มีการสังเคราะห์งานแปลหลังแปลงานแล้วเสร็จ

2.3 นักศึกษาจีนสาขาวิชาภาษาไทยโดยส่วนใหญ่คิดว่าวิธีการสอนที่ช่วยพัฒนาระดับความสามารถของตนเองได้มากที่สุดคือ ผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะนักศึกษาในการค้นหาและศึกษาข้อดีข้อเสียของงานแปลจากผู้แปลต่างๆ และ

คิดว่าเทคนิคการแปลต่างๆ ช่วยได้ไม่มาก

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาของบทความนี้มีประโยชน์สำหรับทั้ง “การสอน” ของผู้สอน และ “การเรียนรู้” ของผู้เรียน ในกิจกรรม “การเรียนการสอนวิชาการแปลไทย – จีน”

3.1 สำหรับนักศึกษา นักศึกษาชาวจีนที่เรียนสาขาวิชาเอกภาษาไทย ควรเพิ่มพูนความรู้ความสามารถเรื่อง ทฤษฎีการแปล ทฤษฎีไม่ได้เป็นแค่ประโยคว่างเปล่า ควรนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริง จึงจะสามารถค่อย ๆ พัฒนาความสามารถด้านการแปลของตน นอกจากนี้ นักศึกษาควรมีการวิเคราะห์ต้นฉบับก่อนแปลงาน อาจไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามนี้ทุกครั้ง แต่ต้องทำความเข้าใจเนื้อหาที่ไม่ค่อยชัดเจนความหมายในต้นฉบับ และมีการสังเคราะห์งานแปลหลังแปลงานแล้วเสร็จ เพื่อสรุปข้อผิดพลาด

3.2 สำหรับอาจารย์ เนื่องจากนักศึกษาคิดว่าเทคนิคการแปลที่เคยเรียนช่วยการแปลของตนได้ไม่มาก แต่ความจริงคือองค์ความรู้ทฤษฎีด้านการแปลของนักศึกษาไม่หนาแน่นมากพอ ดังนั้นผู้สอนควรปรับวิธีการสอนการอธิบายทฤษฎีด้านการแปลมากขึ้น โดยพิจารณาจากระดับความสามารถจริงของนักศึกษา เพื่อมั่นใจว่านักศึกษาได้เรียนรู้และเข้าใจเรียนรู้ทฤษฎีด้านการแปลแล้วจริง ๆ นอกจากนี้แล้ว ควรชี้ให้นักศึกษาให้นำความรู้ด้านทฤษฎีการแปลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริง และเน้นย้ำว่าต้องให้ความสำคัญกับงานแปลทุกชิ้น ช่วยส่งเสริมนักศึกษาในการสร้างอุปนิสัยความเคยชินเรื่องการสังเคราะห์งานที่ดี และสอนให้นักศึกษารู้จักสรุปรู้จักคิด เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถด้านการแปลของนักศึกษาได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. กลุ่มตัวอย่างของบทความนี้มีจำนวนคนที่ไม่มาก และมาจากมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติทั้งหมด ซึ่งไม่สามารถนับเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีความหลากหลายและทั่วไป การศึกษาครั้งต่อไปสามารถเพิ่มเติมและขยายขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2. นักศึกษาส่วนมากไม่มีการสังเคราะห์งานแปลเมื่อแปลแล้วเสร็จ แต่อยากมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนสังเคราะห์งานแปลกับเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน ดังนั้น หากผู้สอนใช้วิธีมอบหมายงานให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนสังเคราะห์งานแปลซึ่งกันและกัน จะทำให้ผู้เรียนเกิดความซื่อสัตย์ในสังเคราะห์งานด้วยความต้องการของตนเองหรือไม่ กล่าวคือ ผู้เรียนจะสังเคราะห์งานแบบเชิงรุกหรือไม่หากไม่มีคนมอบหมายให้ทำ

เอกสารอ้างอิง

- วรรณภา แสงอร่ามเรือง. (2542). *ทฤษฎีและหลักการแปล*. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัญญาวิ สายบัว. (2553). *หลักการแปล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. (2562). *แปลผิด แปลถูก คัมภีร์การแปลยุคใหม่*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- Cao, J. & Jin, Y. (2016). The Training Model of Translation Masters Driven by the Market: Take Northwest Normal University as an example. *Chinese Translators Journal*, 37(02), 50-55.
- Dollerup, C. & Loddegaard, A. (Eds.). (1992). *Teaching translation and interpreting: training, talent, and experience*. Amsterdam: John Benjamins Publishing.
- Feng, Y. H. (2001). Collaborative Translating Instruction on Classroom Net. *Chinese Translators Journal*, 22(2), 37-39.
- Gao, M. X. & Wu, T. T. (2014). Study on Cultivating English Major Students' Translation Capacity from Social Constructivism Perspective. *Journal of Jilin Institute of Chemical Technology*, 31(4), 5-25.
- Gao, N. (2014). *A New Exploration on Translation Teaching*, Tianjin: Nankai University Press.
- Ge, X. Q. (2015). A Case Study of Producers' Control over the Translation of Paratext. *Shandong Foreign Language Teaching*, 36 (01), 96-101.
- Hönig, H. G., & Kußmaul, P. (1982). *Strategie der Übersetzung: Ein Lehr-und Arbeitsbuch* (Vol. 205). Gunter Narr Verlag.
- Kong, L. F. (2007). Some Experience in Teaching Translation. *Journal of Changchun Finance College*, (04), 66-68.
- Lei, N. (2015). Investigation Report on Foreign Affairs Interpretation Requirements for MTI Teaching. *Chinese Translators Journal*, 36 (02), 49-52.
- Li, X. S. & Ke, P. (2013). On Process-oriented Translation Teaching: Peer Review and Translation with Commentary. *Foreign Language Education*, 34(05), 106-109.
- Mou, J. Z. & Shi, Q. M. (2002). On the Process-orientation of Translation Practice Course. *Shandong Foreign Languages Journal*, (05), 61-66.
- Newmark, P. (1981). *Approaches to Translation*. Oxford: Pergamon Press.
- Thai universities tap into rising Chinese demand. (4 สิงหาคม 2564). Reuters, Retrieved from URL. <https://www.reuters.com/article/us-thailand-education-china-idUSKCN1PB07B>.
- Tytler, A. F. (1978). *Essay on the Principles of Translation (1813): New edition* (Vol. 13). Amsterdam: John Benjamins Publishing.
- Wang, S. H. (2020). A review of Contra Instrumentalism: A Translation Polemic. *Shandong Foreign Languages and Translation*, 27 (02), 84-87.
- Yang, Y. A. (2003). Teaching Translation Class in Guided Researching and Writing. *Journal of Fuling Teachers College*, 19(4), 125-128.
- Zhang, L. J. (2019). Teaching English Translation in College. *Course Education Research*, (04), 103-104.